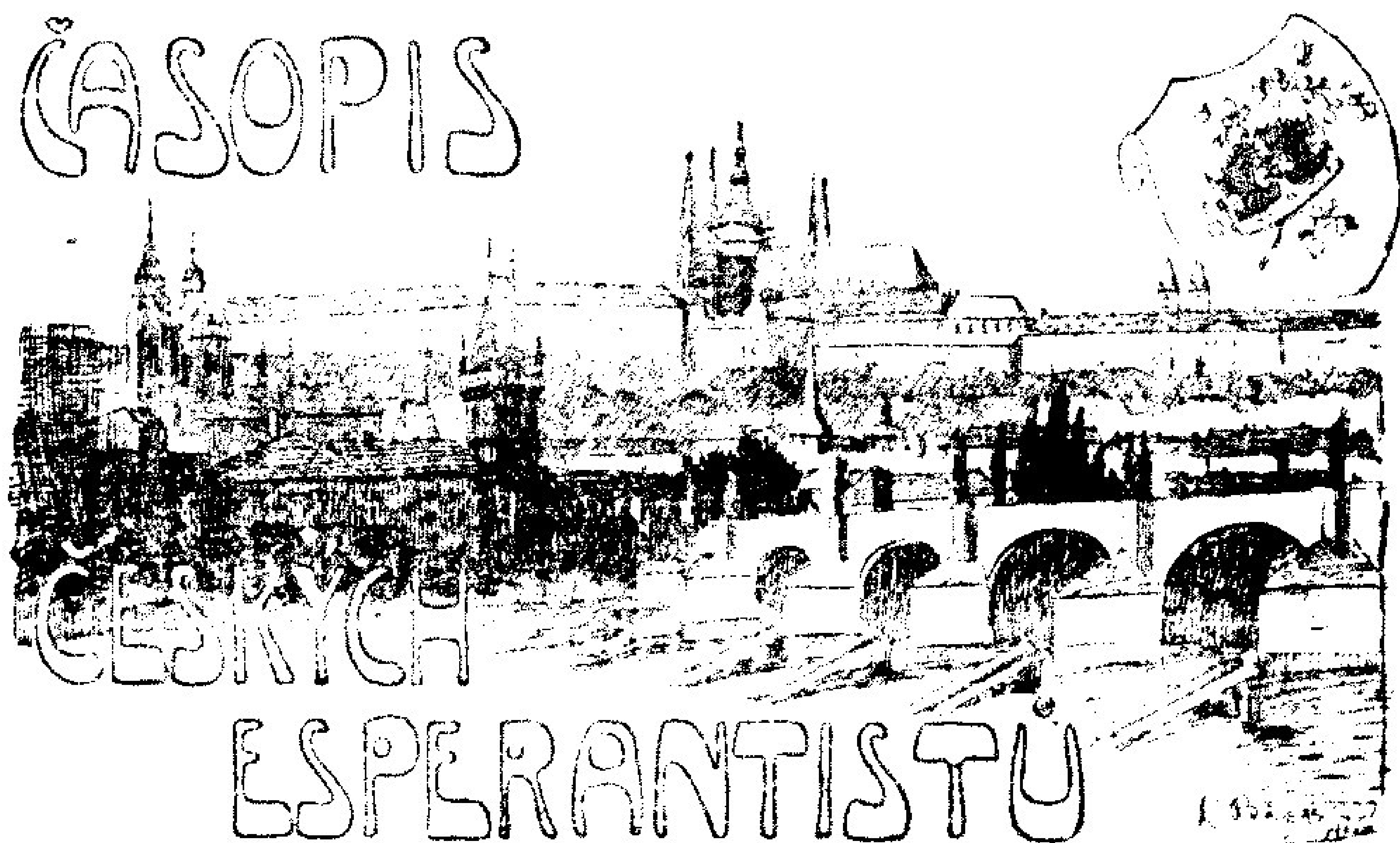

BOHEMA REVUO ESPERANTISTA

Kun literatura aldono

LEGOLIBRO DE BOHEMAJ ESPERANTISTOJ

Oficiala organo de bohemaj Esperantistoj kaj de
CENTRA ASOCIO
BOHEMA UNIO ESPERANTISTA (B. U. E.)

Ni laboros por Esperanto.

CENTRA ASOCIO BOHEMA UNIO
ESPERANTISTA. SÍDLO: PRAHA I. 342.
KAVÁRNA „UNION“ KANCELÁŘ A UČEBNA:
II. VODIČKOVA ULICE 38. REDAKCE REVUE:
II. DITTRICHOVA ULICE 7.

Členové klubů sdružených v „Ústředním Svazu Bohema Unio Esperantista“ a těch, které za jeho součinnosti se ustavují, dostávají tuto revui za roční předplatné K 2·50 prostřednictvím pp. jednatelů. Roč. I.—IV. pro členy B. U. E. po K 2·20.

Klub Esperantistů v Praze („U Donátů“) dává svým členům tuto revui zdarma.

1911. **ÚNOR — FEBRUARO.** **V. 2.**

Roční předplatné: 3 K. Roč. I.—IV. po K 2·50. **Cena tohoto sešitu s přílohou: 30 hal.**

ČASOPIS ČESKÝCH ESPERANTISTŮ
BOHEMA REVUO ESPERANTISTA

vychází 10krát ročně (kromě srpna a září). | eliras monate (krom aŭgusto kaj septembro).

Redaktor: **Ed. Kühnl.**

Předplatné (ročně **3 K** pro Rakousko, Fr. 3·75 pro cizinu), a vše týkající se časopisu, budiž zasláno pouze na adresu: „Časopis Českých Esperantistů", Praha II.-2023, Dittrichova ul. 7. Redakce vyhražuje si právo upraviti články pro tisk. Netištěné rukopisy se vrátí, byla-li přiložena známka; pracem původním dána přednost.

Abonpago, akceptata por almenaŭ unu jaro (**Fr. 3·75** = 1·50 Sm por fremdlando, 3 K por Aŭstrio), kaj ĉio, kio koncernas la gazeton, estu sendata laŭ adreso:

„Časopis Českých Esperantistů" en Praha II. (Bohemujo - Aŭstrio). II.—2023. Dittrichova ul. 7.

La redakcio rezervas por si la rajton korekti la manuskripton por la preso; la nepresitaj manuskriptoj estos redonitaj, se oni almetis poŝtan markon. Originalaj artikoloj prefere akceptataj.

* Účet poštovní spořitelny 93.281. *

OBSAH — ENHAVO:

LITERATURA ALDONO: **BABIČKA-AVINETO** de Božena Němcová. (Pokr.). Trad. *Vl. Tobek.*

Hlasy povolaných osob o „Delegaci" a „IDU". — Nova vojo. — Lastfoja instruado. — Generalo Urso. — Sen titolo. — Jazykový rádce. — Parto oficiala. — Esperanta movado inter Bohemoj. — Z celého světa. — Bibliografio. — Korespondantoj.

ADRESÁŘ ČESKÝCH ESPERANTISTŮ - KORESPONDENTŮ

s oficielní Ročenkou B. U. E.

bude rozeslán spolkům Esp. do celého světa. **Zápisné 40 hal.** Zapsaným bude zaslán exemplář zdarma. *Odpověď těm, kdo reklamují:* Dokud nebude nám zasláno ještě 70 přihlášek, nemůžeme adresář vydati!

Toto číslo 2. a další zasíláme **pouze** předplatitelům.

Fr. Chaloupecký:

HLASY POVOLANÝCH OSOB O „DELEGACI“ A „IDU“.

Tvrzení, že Ido je řeč přijatá onou pověstnou „Delegací“, jest, jak známo, lživé. Ido nebylo schváleno žádným hlasováním Del., nýbrž užším výborem téže, čítajícím 6 lidí, mezi nimi pak 3 autory Ida, kteří tu soudili — sami sebe a prof. Jespersena, rovněž propadlého kandidáta Zamenhofových vavřínů. Přes to propagátoři Ida stále mluví o Delegaci. Uvádíme tedy bez poznámek tyto tři dokumenty;

(Germ. Esp. Gazeto III., 1.) **Hlas člena berlínské akademie věd, prof. dra Förstera, čestného předsedy „Delegace“:**

Je to dopis, zaslaný sekretáři „Delegace“, jenž zní:

Velectěný pane! Na Váš ct. dopis ze dne 4. t. m. odpovídám, že má účast na esper. hnutí záležela dosud v tom, že jsem byl členem mezinárodního výboru, zabývajícího se kritickým zkoušením nejdůležitějších stávajících systémů řeči mezinárodní.

Tento výbor uznal v minulém podzimu Esperanto za nejvhodnější z dosavadních pomocných řečí. Zároveň, aniž by se dotýkal základů Esperanta, doporučil několik změn, od nichž si sliboval ještě rychlejší a všeobecnější rozšíření této řeči.

Tento výbor, resp. užší komise jím dosazená, neuměly však získati souhlasu v organisacích Esperantistů, již velmi rozšířených, k těmto změnám, které všemi Esperantisty až na mizící výjimky nebyly uznány za **žádné zlepšení.**

Místo však, aby vzhledem k tomuto živému odporu resignovala a pracovala k nenáhlému zavádění oněch změn, komise překročila poslání výborem jí uložené a počala rozšiřovati novou, zevně velmi změněnou řeč, nazývanou postupně „Ido“, „Ilo“, „Reformované Esperanto“, „Zjednodušené Esp.“ a pod., ačkoliv Esperantisté jí užívání jména Esperanto odepřeli a ačkoliv přídavky „reformní“, „zjednodušené“ odporují si s přesvědčením takořka všech Esperantistů.

Toto jednání mne nutí, abych nejen čestné předsednictví Delegace složil, nýbrž i abych z výboru vystoupil, neboť postrádám

v tomto jednání veškeru sociální prozíravost a mám je pouze za schopné buditi zmatek a pokroky mnohaletou prací nabyté vážně ohroziti.

V úctě Prof. Wilhelm Förster.

Tolik za odpověď těm, kdož stále lživě tvrdí, že „Delegace“ a „učenci“ to jsou, kteří Ido přijali. Stejně nepravdivé je tvrzení, že „ještě žádný Idista se nevrátil k Esperantistům, ale Esperantisté že stávají se Idisty.“ Esperantistů je stakrát více než Idistů, snadno tedy některý z nich přeběhne a pak, znechucen a zklamán, zanechá hnutí vůbec. Málo kdy se najde silná osobnost, která dovede přiznati chybu.

Zde dopis, zaslaný **L. E. Meierem** po skoro tříletém činném účastenství na idistické propagandě redakci „Germana Esperantisto“ :

Velectěný pane! Dovoluji si Vám sděliti, **že už jsem na vždy opustil Ido a vracím se k Esperantu**, neboť jsem již dosti přesvědčen, že cesta Idistů nikdy nedojde jistého a praktického cíle; tak řečené reformy, změny a zdánlivá zlepšení, navrhovaná všemožnými osobami, nepřipustí ustálení se povahy umělého jazyka, také já pevně věřím, že jazyk, jenž posléze zvítězí, nebude ten, který se zdá býti lepší, logičtější a bohatší slovníkem, nýbrž ten jedině, který se hodí stejně pro učené jako neučené lidi; neboť jedině ten získá největší počet stoupenců! Chcete-li uveřejniti tento list, rád souhlasím. S pozdravem a úctou L. E. Meier, Mnichov V., Rumfordstrasse 25. IV.

Třetím argumentem Idistů bývá tvrzení, že Ido jest řeč vědecká a že dochází nadšeného přijetí mezi učenci. Nuže — předkládáme bez poznámky několik výňatků z knihy „Antido“, kterou napsal reformátor, autor pomocné mezinárodní měny spesmilové, člen ženevské Akademie věd a člen Delegace, prof. dr. de Saussure; kniha tato, mimochodem řečeno, zasadila idistickým theoriím smrtelnou ránu.

„Když se roku 1907 objevilo Ido, učinily na mne Couturatovy theorie o odvozování slov značný dojem. Studoval jsem tedy otázku s theoretického stanoviska po tři roky a shledal jsem, že systém Couturatův odporuje zásadě „nejmenší námahy“, neboť nutí k stálému užívání přípon zcela zbytečných, jen aby se vyhovělo požadavkům pravidel předem libovolně stanovených.“

(Následuje podrobný vědecký rozbor gramatiky Ida.)

. . . „Esperantský systém odvozování slov **nesmírně převyšuje Ido** a theoretická otázka možného zdokonalení Esperanta stává se tudíž mnohem jasnější a snazší, neboť můžeme předem říci: nynější odvozovací systém v Esperantu nutně musí býti zachován

ve všech budoucích reformních projektech. **Ani systém Ida, ani soustava Adjuvila nejsou přijatelny,** neboť ohledně odvozování slov jsou přímým krokem zpět oproti Esperantu, i když nemluvíme o jazyce mluveném!“

. . . „Esperanto jest jediný jazyk současně přirozený i logický, to jest zřejmý důkaz geniality jeho tvůrce.“

Prof. dr. René de Saussure.

NOVA VOJO.

El la kolekto: „Kion la vivo alportis.“

Jus mi rememoras jenan tempon,
kiam mi ekaŭdis antaŭ jaroj,
ke en mondo ie iu homo
ian lingvon novan publikigis,
kaj ke tiu stranga idiomo
alkondukos homojn trans la baroj,
kiujn la miljaroj amasigis.

Juna tiam homo, mi rimarkis
la aferon sole unu fojon,
sed ne multe tion komprenante
mi forpelis ĝin el la memoro,
ne ankoraŭ tiam divenante,
ke mi iam sekvos tiun vojon
kaj ke ŝanĝos por ĝi mia koro.

Mi apenaŭ tiam antaŭsentis,
ke alvenos noktoj sendormemaj
kaj la tagoj plenaj je la nubo,
plenaj je doloro kaj sen fido,
ke esperon sekvos ĉiam dubo
kaj ĥimeroj strangaj, timigemaj,
ke min persekutos kun ekrido.

Do mi ne bedaŭras tiun ŝanĝon.
Sekvu nur aliaj molan vojon
glatan, belan, ĉiam oportunan!
Min allogas paŝi trans la baro,
sed en regionon novan, sunan,
ĉar plej grandan kaŭzas al mi ĝojon
nia batalado por idaro.

Dr. Stan. Schulhof.

Alphonse Daudet:

LASTFOJA INSTRUADO.

(Rakonto de juna Alsacano).

Tiun matenon mi estis tre malfruiĝinta por iri en la lernejon kaj mi tre timis mallaŭdon, precipe ĉar s-o Hamel estis dirinta,

ke li demandos min pri la participoj, kaj mi ne sciis eĉ la unuan vorton. Iumomente mi intencis ne ĉeesti la instruadon kaj ekkuri tra la kamparo.

La vetero estis tiel varma, tiel hela!

Oni aŭdis la merlojn fajfantajn ĉe la rando de la arbaro, kaj en la herbejo Rippert, malantaŭ la segejo, la Prusojn, kiuj ekzerciĝis. Ĉio tio allogis min pli ol la regulo de participoj; sed mi kuraĝe rezistis kaj mi rapide kuris al la lernejo.

Pasante antaŭ la urbdomo, mi vidis personojn starantajn apud la kradeto por afiŝoj. De du jaroj el tie estas alvenintaj al ni ĉiuj malbonaj sciigoj: la perditaj bataloj, la rekvizoj, la ordonoj de la estraro; kaj ne haltante mi pensis:

„Kio ankoraŭ okazis?“

Tiam, dum mi trakuris la placon, la forĝisto Wachter, kiu kun sia lernoknabo tie legis la afiŝojn, kriis al mi:

— „Ne tiel rapidu, knabeto, ĉiam ci alvenos sufiĉe frue en cian lernejon!“

Mi pensis, ke li mokis min, kaj spiregante mi eniris en la korteton de s-o Hamel.

Kutime, je la komenco de instruado, fariĝis bruego, kiun oni aŭdis ĝis sur la strato: pupitroj malfermataj, fermataj, lecionoj, kiujn oni eldiris laŭtege, ĉiuj kune, ŝtopante al si la orelojn por pli bone lerni, kaj la dika liniilo de la majstro, kiu frapis sur la tablojn:

„Iom da silento!“

Mi esperis, ke tiu bruo ebligus al mi alveni nerimarkite ĝis mia benko. Sed ĝuste tiun ĉi tagon ĉio estis trankvila, kiel dum dimanĉa mateno. Tra la malfermita fenestro mi vidis miajn kamaradojn jam ordigitajn sur iliaj sidlokoj kaj s-on Hamel pasantan kaj repasantan kun la terura ferliniilo sub la brako. Mi estis devigata malfermi la pordon kaj eniri dum tiu kvietegeco. Vi imagas, kiel vizaĝruĝa mi estis kaj kiel mi timis.

Nu, ne; s-o Hamel rigardis min senkolere kaj diris al mi tre dolĉe: „Rapidu al cia sidloko, Franzo, ni tuj estis komencontaj sen ci.“

Mi transsaltis la benkon kaj sidiĝis tuj antaŭ mia pupitro. Tiam, iom senigita de mia timego, mi rimarkis, ke nia majstro estas vestita per sia bela verda redingoto, sia delikate faldetita penda kolumeto kaj la nigra, brodita silkĉapeto, kiun li surmetis sole en la tagoj de inspektado aŭ de premidisdonado. Cetere, la ĝenerala sintenado estis iom eksterordinara kaj solena. Sed plej surprizis min vidi en la fundo de la ĉambrego sur la benkoj, kiuj kutime estis neokupataj, la vilaĝanojn sidantajn kaj silentajn kiel ni: la maljunan Hauser, kun lia tripinta ĉapelo, la eksurb-

estron, la ekspoŝtiston, kaj ankoraŭ aliajn personojn. Ĉiuj ŝajnis malgajaj, kaj Hauser estis kunportinta malnovan alfabetlibron difektitan ĉe la randoj, kiun li tenis tute malfermita sur siaj genuoj, kun siaj grandaj okulvitroj kuŝantaj tra la paĝoj.

Dum mi miris pri ĉio tio ĉi, s-o Hamel supreniris sian katedron, kaj per la sama dolĉa kaj grava voĉo kun kiu li estis min akceptinta, li diris al ni:

„Infanoj miaj, jen la lasta fojo, kiam mi faras la instruon. Ordono venis el Berlin'o instrui sole la germanan lingvon en la lernejoj de Alsaco kaj Lotringo. La nova majstro alvenos morgaŭ. Hodiaŭ okazas la lasta franca instruo. Mi petas, ke vi bone atentu.“

Tiuj kelkaj vortoj kortuŝegis min. Ha! la kanajloj, jen kion ili afiŝis ĉe la urbdomo.

Mia lasta franca leciono!

Kaj mi apenaŭ sciis skribi! Neniam do mi lernos! Mi do estos devigata halti tie! Kiel tiam mi koleris kontraŭ mi pro la tempo perdita, pro la lecionoj neĉeestitaj, pro la serĉado de birdnestoj aŭ pro glitado sur la Saar! Miaj libroj, kiujn jus ankoraŭ mi juĝis tiel enuigaj, tiel pezaj por ilin porti, mia gramatiko, mia Sankta-historio ŝajnis al mi malnovaj amikoj, kiujn mi tre ĉagrene forlasus. Same pri s-o Hamel. La pripenso, ke li foriros, ke mi lin ne vidos plu, igis min forgesi la punojn, la batojn per liniilo.

Kompatinda homo!

Estis je honoro de tiu lasta instruado, ke li estis surmetinta siajn belajn dimanĉajn vestaĵojn, kaj tiam mi komprenis, kial tiuj maljunuloj de la vilaĝo venis sidiĝi je la fundo de la ĉambro. Tio verŝajne signifis, ke ili bedaŭris, ke ili ne estis pli ofte venintaj en tiun lernejon.

Ĝi estis ankaŭ kvazaŭ maniero por danki nian Majstron pro la kvardek jaroj da bonaj servoj kaj por fari honoron al la foriranta patrujo.

Tiaj estis miaj pripensoj, kiam mi aŭdis voki mian nomon. Miavice mi devas eldiri. Kion mi estus doninta por eldiri plene, tre laŭte, tre klare, sen unu sola eraro, tiun faman regulon de la participoj! Sed je la unuaj vortoj mi konfuziĝis, mi staris balancante apud mia benko, korpremite, ne kuraĝante levi la kapon. Mi aŭdis s-on Hamel, kiu parolis al mi:

„Mi ne riproĉos vin, mia Franzeto, vi certe estas sufiĉe punita. Jen vero, kio okazas. Ĉiutage oni diras al si: Nu! mi havas sufiĉe da tempo. Morgaŭ mi lernos. Kaj poste vi vidas tion, kio okazas . . . Ha! ĝi estis la granda malfeliĉo de nia Alsaco, ĉiam prokrasti la lernadon ĝis morgaŭ. Nun, tiuj homoj*) rajtas diri

*) La Prusoj kiuj almilitis Alsacon en la jaro 1871.

al ni: Kiel! vi certigas, ke vi estas Francoj, kaj vi scias nek paroli, nek skribi vian lingvon! . . . Pri tio, mia malfeliĉa Franzo, ci ne estas la pli kulpa. Ni ĉiuj prave povas riproĉi al ni."

„Viaj parencoj ne sufiĉe zorgis pri via instruado. Ili preferis igi vin terkulturi kaj labori en la fadenfabrikoj por havi kelkajn soldojn plue. Ĉu mi mem havas nenion por riproĉi al mi? Ĉu ofte mi ne igis vin akvumi mian ĝardenon anstataŭ labori? Kaj kiam mi intencis fiŝkapti trutojn, ĉu mi ne tro volonte donis al vi libertempon? . . .

Tiam, de unu diro al la alia, s-o Hamel parolis pri la franca lingvo dirante, ke ĝi estas la plej bela en la mondo, la plej klara, la plej fortika, ke ni devas ĝin konservi inter ni, kaj neniam ĝin forgesi, ĉar kiam popolo sklaviĝas, tiel longe kiam ĝi konservas sian lingvon, estas kvazaŭ ĝi posedus la ŝlosilon de sia malliberejo. Poste li prenis gramatikon kaj legis nian lecionon. Mi miris vidante, kiel mi komprenas. Ĉio, kion li diris, ŝajnis al mi facila, facila. Mi opinias ankaŭ, ke neniam mi tiel atente aŭskultis, kaj ke li mem neniam tiel pacience donis al ni klarigojn. Oni estus kredinta, ke antaŭ ol foriros la malfeliĉulo, li volis doni al ni sian tutan scion kaj ĝin enirigi en nian kapon per unu fojo.

Fininte la lecionon, oni daŭrigis per skribado. Por tiu tago s-o Hamel estis preparinta tute novajn skribmodelojn, sur kiuj estis bele skribite, rondlitere: Franclando, Alsaco, Franclando, Alsaco. Tio similis flagetojn, kiuj balanciĝis ĉirkaŭ la klasoĉambro, pendigitaj je la stangetoj de niaj pupitroj. Vidinde estis, kiel ĉiu estas diligenta, kaj kia silento! Oni nur aŭdis la grincadon de plumoj sur la papero. Iumomente majskaraboj eniris; sed neniu atentis pri ili, eĉ la pli junaj, kiuj desegnis siajn strekojn tutkore kaj konscience, kvazaŭ ĝi estus ankaŭ franca lingvo . . . Sur la tegmento de la lernejo kolomboj mallaŭte kveris, kaj ilin aŭskultante, mi diris al mi:

„Ĉu oni ne devigos ankaŭ ilin germane kanti? . . ."

De tempo al tempo, kiam mi levis la okulojn de mia paĝo, mi vidis s-on Hamel senmovan en lia katedro kaj atente rigardantan la objektojn ĉirkaŭ li, kvazaŭ li volus forporti per sia rigardo sian tutan malgrandan lernejon. Pripensu do! de kvardek jaroj li estis tie en la sama loko, kun sia korto kontraŭsidanta, kaj sia klasoĉambro tute senŝanĝa. Tamen la benkoj, la pupitroj estis poluriĝintaj per frotado; la juglandarboj en la korto estis kreskintaj kaj la lupolo, kiun li mem plantis, girlande ornamis la fenestrojn ĝis la tegmento. Kia korŝiro por tiu kompatindulo, forlasi ĉion kaj aŭdi lian fratinon, kiu iris kaj reiris en la supera ĉambro por pretigi la vojaĝkestojn, ĉar ili estis forirontaj la morgaŭan tagon, kaj por ĉiam forlasontaj la landon.

Malgraŭ tio li kuraĝis daŭrigi la lecionon ĝis la fino. Post la skribado ni havis instruon pri historio; poste la pli junaj kantis la BA BE BI BO BU. Tie, ĉe la ekstrema parto de la ĉambrego, la maljuna Hauser surmetinte siajn okulvitrojn kaj tenante per ambaŭ manoj sian alfabetlibron, silabis kun ili la literojn. Oni vidis, ke li ankaŭ diligente penadis; lia voĉo tremis pro emocio, kaj estis tiel strange lin aŭdi, ke ni ĉiuj sentis allogon al rido kaj ploro. Ha! mi memoros pri tiu lasta leciono . . .

Subite la horloĝo de la preĝejo aŭdigis la dekduan horon kaj poste Anĝelus'on. Je la sama momento „la trumpetoj de la Prusoj revenantaj de la ekzercado ektondris sub niaj fenestroj . . . S-o Hamel stariĝis, tute pala, en sia katedro. Neniam li ŝajnis al mi tiel granda.

„Miaj amikoj, li diris, miaj amikoj, mi . . . mi . . ."

Sed io sufokis lin. Li ne povis fini sian frazon.

Tiam li sin turnis al la nigra tabulo, prenis pecon da kreto kaj apogante per ĉiuj siaj fortoj, li skribis tiel grandlitere, kiel li povis:

„Vivu Franclando!"

Poste li restis tie, kun la kapo apogita ĉe la muro kaj ne parolante, per sia mano li signis al ni:

„Estas finite . . . foriru."

Esperantigis el franca lingvo la Lyona Grupo.

GENERALO URSO.

(*Ritma prozo tradukita el Nekrasov de N. Kabanov, Rusujo.*) *)

Vesperiĝas. Estas vintro; forte frostas. Jen sur granda voj' veturigisto juna sole reveturas malrapide. La ĉevaloj estas ne malfortaj, sed la voj' ne estas glata: vojkavetoj, neĝmontetoj. Veturante li atingas ursan kondukiston. „He, sidigu vin, junulo; ja pli gaje estos kunveturi!" — „Nu! kun urso?" — „Ne malhelpas! urso estas tre kvieta; per glaset' da bona vino mi regalos vin!" — „Sidiĝu!" Kondukisto, grandbarbulo, tuj sidigis urson, ankaŭ mem sidiĝis. Teodoro ekveturis nerapide . . . Jen Trifon' drinkejon vidas kaj invitas Teodoron. „Nu, atendu iomete nin!" li diras al la urso. Ili iras. Urso estas tre kvieta; ĝi maljuna estas, certe; nur ĝi lekas la manegon kaj per ĉenoj tintas.

---

*) Doporučujeme čísti tento článek hlasitě v kursech a dbáti správného přízvuku.

Horo pasis; kamaradoj ne revenas; ili bone drinkos! sed trankvile staras la ĉevaloj alkutimiĝintaj.

Jam noktiĝas. La ĉevaloj frostotremas; frosto plifortiĝas. Jen la urso ekmoviĝis en glitveturilo; la ĉevaloj ekpaŝetis; kaj fariĝis granda malfeliĉ': ekblekis urso! kaj ĉevaloj ekkuregis kiel furiozaj!

Teodor', sonorileton ekaŭdinte, tuj elkuris: vane — li ne povis kuratingi! Kia malfeliĉo!

Rapidege, furioze kuris ĉevaltrio; estas nemirinde: sur vojkavoj ĉian fojon besto blekis forte. Kvazaŭ ĝem' aŭdiĝas en ĉirkaŭo: „Liberigu vojon! Generalo Urso mem veturas ursoneston!" Jen renkonte vilaĝano tremas, jen valaĝanin' ektimas, kiam vila pasaĝero blekas sur vojkavo. La ĉevaloj kuris senripoze! Kvindek verstojn ili kuris, malfeliĉaj, tute furioze.

Ĉevaltrio brava kuras rekte stacidomon. Kaj la pasaĝero sidas, kapon ekskuante: li eltiri celas ringon. Jen stariĝis ĉevaltrio; mem stacia estro elkuregas sur peronon. Jen li vidas: sur piedoj estas felaj botoj kaj sur ŝultroj estas ursa pelto; ne rimarkis rapideme, ke sur lipo estas fera ringo; li ne pensis, kie estas la veturigisto! Ja li vidas, ke sinjor' plenaĝa estas, kaj altkreska! opinias: „generalo!" Kaj rapide li demetas sian ĉapon: „Bonan sanon mi deziras! Kion volas vi ordoni? Brandon, teon? . . . Lerta staciestro, maljunulo, volas helpi al sinjoro. Tiam urs' je tuta sia povo ekblekegis! Staciestro tuj forsaltis: „Dio min indulgu! kvardek jarojn servis mi laŭvere kaj fidele kaj per ĉiuj fortoj; vidis mi sur vojo multon da severaj generaloj; ripon perdis mi, kaj multaj dentoj mankas en la buŝo; tian tamen mi ne vidis, Dio Krist' Jesuo! General' misterdevena! certe estas li en nova stilo."

Jen veturigistoj de staci' alkuris; ankaŭ ili miris; ili vidas: „la afero estas ja nebona!" kaj popol' amaskunvenis; tuta loĝantaro de vilaĝo estas timigita: „general' kriegas en glitveturilo, kiel urs' en sia nesto!" Timemuloj forkuregas; kuraĝuloj ĝojas pri la amuzaĵo kaj amase kunpremiĝas ĉirkaŭ veturilo; kaj stacia estro staras tute poste. Li ektimis, krias al la general' de malproksimo: „Ĉu vi volas en la domon?" Urs' denove ekblekegis . . . Staciestro forkuregis! li ektimis, li forkuris kun la sekvantaro . . .

Dum du horoj la severa generalo kuŝis en glitveturilo. Tiun tempon Teodoro kaj Trifon' alkuris; kaj Trifono grandbarbulo komprenigis ĉion al popolo; li forpelis generalon el glitveturilo per bastono . . . Kaj stacia estro forte insultegis la veturigiston . . .

SEN TITOLO.

EL NATURSCIENCO: Kiu besto bezonas malplej multe da nutraĵo? La tineo: ĝi mordas sole truojn.

Kiu senvosta, senhara, senpluma, sendenta, senkorna, senskvama, senflugila kvarpieda besto estas glata? *La rano.*

PRESERAROJ. Lia ele*f*anta konduto vekis atenton de la tuta societo. — La monaĥo, tenante kru*ĉ*on en la mano, akceptis la pilgrimantojn kaj tralegis al ili la episkopan sal*a*ton.

DEMANDOJ KAJ RESPONDOJ. Kia estas la kanibalo, kiu formanĝis sian patron? Sata. Kio li estas, se li formanĝis ankaŭ sian patrinon? Orfo. Kaj se li formanĝis sian tutan parencaron? Universala heredanto. Nu, kaj kie trovos tia kanibalo simpation? En la manuskripto de la preparata detala frazeologia BOHEMO-ESPERANTA VORTARO, kiu aperos en la Biblioteko de „Časopis Českých Esperantistů“.

ĈU VI SCIAS, KE la plej granda komercejo en la mondo estas la pariza „Bon Marché“, kiu en la pasinta jaro enspezis 210 milionojn da frankoj. Ĝi okupas kvin mil personojn.

. . . en ĉiu sekundo naskiĝas sur la tuta terglobo unu homo kaj samtempe mortas unu homo.

. . . en Japanujo eliras du mil gazetoj. En Tokio mem 17 japanaj kaj du anglaj. En Jokohamo sep anglaj kaj unu germana. La gazeto Hochi aperas naŭfoje ĉiutage.

. . . la poŝtmarkoj kaj leterkestoj estis uzitaj unuafoje en Anglujo antaŭ 70 jaroj. En Aŭstrio antaŭ 60 jaroj.

LAŬ ERAROJ ONI LERNAS. Serio da konsiloj, kiujn ni sube citas, koncernas sole tiun, kiu sin mem sentos tuŝita: la sperto instruas nin, ke ni havas kaŭzon por aludi la cetere konatajn principojn de korespondado. Skribante leteron, neniam forgesu meti la daton kaj v i a n adreson; tiun ĉi ripetu sur ĉiu letero kaj metu ĝin ankaŭ sur la koverton (por okaza resendo de la letero). Se via subskribo estas nelegebla, uzu krom tio stampilon, precipe ĉe korespondado kun fremdlandano! Estas ĉiam agrable trovi en letero poŝtmarkon por respondo (por fremdlando 28 hel. respondkupono), se oni estas petata pri iu servo. Ne estas inter Esperantistoj kutimo uzi en la letero multe da titoloj, ekz.: Altestimata sinjoro, sinjoro . . . k. s. Sufiĉas: Al sinjoro . . . (Por poŝtkartoj sufiĉas titolo: E. S. aŭ P. T.). Vian adreson sciigu al fremda Esperantisto esperante, por konservi la nominativan, plenan formon de la propraj nomoj, sekve: Al sinjoro Karel Rezek en Praha (ne Karlu Rezkovi v Praze). Laŭ ebleco skribu per inko aŭ maŝino, precipe por la preso kaj sur unu flanko de la papero. Uzadu por societaj sciigoj ĉiam la saman formaton (kancelarian)

aŭ poŝtkarton. Sendi al societo ilustritan karton sen esperanta teksto (figurojn, florojn, ornamaĵon) ne estas utila.*) Sciigojn por pli multe da personoj ne skribu sur unu folion sed ĉion aparte, por ke la adresato ne bezonu vian sciigon noti aŭ kopii. Sendaĵon de mono akompanu ĉiam noto por kio ĝi estas uzota! Ne respondu iun leterojn parkere, sed legu ĝin samtempe. Verkante iun tekston de afiŝo, invito k. s. ripetu la latinan heksametron : Quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur, quomodo, quando. (Kiu, kio, kie, per kio, kial, kiel, kiom). Tiam ne okazos, ke oni forgesu lokon aŭ horon! Ne postulu de ĉiuj redakcioj senpage specimenajn ekzemplerojn, sed almetu la prezon en poŝtmarkoj. La redakcioj ne povas ja pagi eĉ la poŝtajn elspezojn kaŭzatajn de neabonontoj. Por propagandi Esperanton kaj subteni la propagandon uzu ĉiam la glumarkojn de nia Centra Asocio B. U. E. (100 ekz. 43 h), la leterkovertojn kun la bohema texto (100 ekz. 1 K) kaj la ilustritajn kartojn kun vidajoj el Praha aŭ portreto de nia Majstro (serio 20 ekz. K 1·10).

JAZYKOVÝ RÁDCE — LINGVA FAKO.

Smím. Podobně jako v č. 1. o slovech mám nutno i zde upozorniti, že v různých případech vyskytne se různý způsob překladu slovesa smím.

Někdy použito tohoto slovesa ve smyslu slovesa mohu - *mi povas*, jindy, a to nejčastěji ve smyslu slov mám právo - *mi rajtas* (*rajto* - právo). Mám právo, smím si stěžovati. *Mi rajtas plendi.*

Podati. V některých autorech čteme překlad tohoto slova: *pasigi* (srov. francouzské *passer*), nejpřiléhavějším však zdá se nám: *disponigi*. Podej mi talíř. *Disponigu al mi la teleron.* (Podati ruku, podati vysvětlení: *prezenti, doni;* podati, předložiti krmi: *alservi*. Darovati - *donaci !*)

PARTO OFICIALA.

VALNÁ HROMADA Ústředního Svazu Bohema Unio Esperantista koná se **v neděli** dopoledne dne **26. března** t. r. v Praze ve Vodičkově ulici 38.

Téhož dne bude se konati valná hromada svazu jednotlivců Ligo de Bohemaj Esperantistoj a spolku Bohema Propaganda Societo Esperantista.

---

*) Salutoj el ekskursoj estas ŝatataj, se ili enhavas prefere ol nelegeblajn subskribojn de nombron de la partoprenantoj.

Členové svazu jednotlivců, kteří dosud neodvedli knih z knihovny vypůjčených, jsou žádáni, aby tak učinili během března. Adresujte redakci Č. Č. E.!

Nový kurs Esperanta pro začátečníky v Praze bude *zahájen počátkem března v kanceláři B. U. E. ve Vodičkově ul. 38. (12—15 hodin 2 K, dvakrát týdně). Doporučte interesentům, aby tamtéž žádali bližší informace.*

ESPERANTA MOVADO INTER BOHEMOJ.

Unu el niaj legantoj sendas al ni proponon, kies efektivigon ni plezure vidus, sed ĝi estas realigebla sole tiam, se ĉiuj bohemaj samideanoj, konsentante supozeble kun ĝi, helpos ĝin per financa subteno. Estas proponite, ke oni represigu kiel flugfolion la artikolon aperintan en nia unua n-o pri Ido kaj Delegacio kaj tiu ĉi nindefenda flugfolio estu uzata por informo de publiko trompata kaj erarigata per falsaj artikoloj trudantaj la diversajn „reform-projektojn," kies aŭtoroj ŝteluzas la nomon de Esperanto, nomante sian plagiaton Reform-Esperanto k. s. Ni atentigas pri la artikolo sur pĝ. 17. de tiu ĉi n-o kaj petas niajn legantojn, ke ili sciigu al ni, kiom da ekz. de tiu ĉi represajo de ambaŭ artikoloj (kun aldonitaj klarigoj) ili povus bezoni kaj samtempe kian sumon ili povus dediĉi por tiu ĉi celo. La mono ne estu sendata pli frue antaŭ kiam ni petos pri ĝi per speciala letero. — *Ll.*

„Národní Obzor," semajna gazeto bohema (Praha), enhavas de post la 10. II. refoje esperantan rubrikon, kiun redaktas nun s-o V. Veverka. — En la ĉiutaga gazeto „Čas" (Praha) aperis du felietonoj de s-o prof. Fridrich el Prostějov kiel bonega respondo al s-o Marcel Prévost, kiu en franca „Figaro" tro skeptike atakis Esperanton — sendube pro sia neinformeco. — En multe da bohemaj gimnazioj kaj realaj lernejoj elektis la lernantoj kiel temon por sia „oratora ekzerco" Esperanton. Notinda estas la sukceso de tia parolado en la gimnazio de Praha II. (Žitná ul.), kie nia samideano s-o Jos. Příbyl plenumis tiel ne sole la devon, sed servis samtempe al Esperanto laŭ vidpunkto propaganda: inter liaj kolegoj vekiĝis intereso por nia afero. Direktoro de tiu ĉi gimnazio s-o dr. Bayer promesis al prezidanto de B. U. E. s-o dr. Rosický rekomendi per speciala cirkulero al la lernantoj la vizitadon de esperanta kurso, kiun red. de Č. Č. E. gvidas en la kancelario de nia Centra Asocio ĉiun sabaton je la 5 horo. Ĉe la unua leciono enskribiĝis 18 kursanoj. Tiu ĉi kurso estas difinita sole por studentoj.

En la sepa klaso de la supre aludita gimnazio estis starigita al la lernantoj sekvanta temo por la bohemlingva „kompozicio": „Kial oni ne povas rifuzadi la seriozajn klopodojn pri la lingvo internacia?"

Ĝen. kunveno de E. K en **Praha** „U Donátů" la 10. II. elektis kiel prez. s-on prof. dr. Rosický, kiel sekr s-on Jos Pech, kiel kas. s-on Frant. Novák, kiel bibl. s-on Vl. Tobek. La membroj ricevos por la jara kotizajo 4 K senpage tiun ĉi revuon, same kiel dum la lastaj du jaroj. En la biblioteko, kiu estas la plej riĉa kolekto de esperantaj eldonaĵoj en Bohemujo, estas preskaŭ 600 verkoj La kunvenoj okazas ĉiun vendredon: al tiuj ĉi konversaciaj kunvenoj estas la gastoj kore invitataj. Pri la dumjara laboro de la klubo estis ĉi tie jam raportite. Por aranĝado de amuzoj

estis elektita speciala komitato, kiu kunvenados en la kancelario de B. U. E. lundon vespere.

Ĝen. kunveno de E. K. en **Žižkov** la 10. II. elektis s-on Inĝ. Jar. Sitko prezidanto, s-on Jí. Havelka vicprez., s-on J. Kopecký sekr., f-inon J. Šípková kas., f-inon M. Balejová bibl. kaj s-on Fr. Winter, f-inojn B. Kosteláková kaj A. Krňanská. La pasinta jaro alportis kontentigajn rezultatojn en la propagando, kursoj kaj ankaŭ en la amuzajoj; por la lastaj estis elektitaj speciala komitato kaj kiel delegitoj por la ĝenerala kunveno de B. U. E. estis refoje elektitaj s-oj inĝ. Jos. Sitko kaj Jí. Havelka, kiuj la pasintan jaron kun imitinda fervoro defendis la honoron de nia bohema centro esperantista. La membroj de la klubo estas senlime oferemaj kaj en ĉiu entrepreno unuecaj. En la lasta tempo fondita muzika sekcio tre bone prosperas sub la gvido de afabla kaj sperta estro, nia samideano s-o Václav Novák, kaj ĝi donas la plej bonajn esperojn por estonteco.

Ĝen. kunveno de E. K. en **Brno** (Moravio) decidis la 12. II. aranĝi dum Pentekosto 1911 solenan kunvenon por festi la 10-jaran datrevenon de la fondiĝo de la unua esperanta klubo en Aŭstrio (tiu ĉi unua klubo en Brno estis germana kaj bohema). La konversaciaj kunvenoj okazas merkrede 8—9 h. vesp. en Litovelská pivnice (Běhounská ul. 6).

Prezid. de E. K. bohema en **Wien**, s-o K. Macháček anoncas al ni komenciĝon de nova kurso, kiun gvidas s-o Vyhnal, stud. jur. en la XVIII. distr. en klubejo de la agrikult. studentoj. S-o Macháček sendis al red. de „Vídeňský denník" tradukon de interesa artikolo pri la „Denombrado en Usono" (el „Esperanto" de H. Hall) kun speciala peto, ke la red. citu la fonton, Esperanton. La redakcio metis la artikolon sur la unuan paĝon — citinte nek nomon de la tradukinto, nek la fonton. Esperantistoj servu, ni profitos — pensas la ĝentila redaktoro, kiu konsideras Esperanton sengrava.

La II. ĝen. kunveno de E. K. en **Kladno,** kiun partoprenis el Praha red. de Ĉ. Ĉ. E. okazis la 12. II. Pri ĝia rezultato ni raportos.

„Klub Českých Esperantistů v **Litoměřicích**" estis fondita la 27. II. kaj aliĝis al B. U. E. Sidejo: rest. de Fr. Růžička, Fr. Jos. tř. 9.; tie okazas la vendredaj kunvenoj. Prezid. estis elektita s-o Arnošt Kaufmann, vicprez. J. Šimák, sekr. Jos. Čermák, kas. Jar. Růžička. En la kurso instruados nia delongtempa amiko s-o V. Sibrava.

Ĝen. kunveno de E. K. en **Roudnice** elektis la 29. I. fondinton de tiu ĉi centro esperantista, sinjoron Ot V. Klán, sia honora membro pro liaj meritoj, kiujn li gajnis per sia senlaca poresperanta laboro. Sinceran bondeziron al nia malnova amiko!

E. K. en **Trutnov** faris la 12. II. ekskurson al la banloko Janské Lázně. Partoprenis 15 samideanoj. Danco en la „Hofmannova bouda" kaj glitveturado bone servis la amuzon kaj donis okazon por propagando

La 18. II. malfermis prezid. de E. K. en **Kukleny** s-o faka instr. J. Jelínek kurson en la burĝa lernejo, kiun partoprenas 32 lernantoj el Kukleny kaj ĉirkaŭaĵo.

Ĝen. kunveno de E. K. en **Golčův Jeníkov** elektis sekvantajn s-ojn: prez. dr. Sedláček, sekr. K. Klec, fakan instruiston, bibl. Jar. Jindřichovský. Se almenaŭ dek lernantoj aliĝos al nova kurso, ĝi estos malfermita en marto.

El **Zábřeh/O.** en Moravio venas al ni la plej ĝojigaj novajoj. Nia konata amiko s-o faka instruisto Jeřábek sciigas al ni. ke la 22. II. li malfermis merkredan kurson en la burĝa lernejo laŭ permeso de la loka lerneja konsilantaro. La trideko da lernantoj garantias sukcesan laboron de fondota klubo. kiu jam post la Pasko estos starigita. En la ĉirkaŭajo estas multe da samideanoj kaj laboro de propagandisto estas rekompencata per vigla intereso. S-o Jeřábek gvidas jam de du monatoj kurson p o r l e r n a n t i n o j de la burĝa lernejo. La 11. II. li malfermis vesperan kurson en **Přívoz,** kie nun instruas s-o instr. B Tomis Oni projektas fiksi regulajn kunvenojn (dusemajne) de ĉiuj samideanoj de la regiono, por kiu celo estas elektita kafejo Habsburk en M. Ostrava.

Esperantista Klubo en **Rakovník** anoncis sian fondan ĝen. kunvenon, kiu okazis la 26. II. en hotelo „U České koruny.“ Samloke okazos en marto nova kurso (kotizajo 2 K). Estas projektata publika parolado en marto.

En **Častolovice** fondiĝos per laboro de 14 samideanoj nova klubo. La 16. II. priparolis tiun ĉi demandon kaj la situacion de E. s-o Lad. Vítek, fervojoficisto, post kies entuziasmiga parolado unuanime estis aprobita la propono pri starigo de klubo.

La prepara komitato de Esperantista Klubo en **Bytouchov** aranĝis la 19. II. en la laborista domo en Semily publikan paroladon: „Pri E. kaj ĝia evolucio“ raportis s-o J. Silhart el Nymburk.

Klubo Esperantista, enigmista kaj ŝakista el la ĉirkaŭajo de Ostrava aranĝis la 19. II. en **Vítkovice** (Moravio) dancamuzon en Hrabovka.

Bohemoslava sociala demokracio kaj Esperanto. Estas fakto nedisputebla, ke la vidpunkto de la politikaj partioj ludos gravan rolon en la estonteco de nia movado, precipe de tiuj. kiuj propagandas la internacionalismon. Tial estas ĝojiga, ke post la decido de la dumiliona „Amerika federacio de laboro“ kaj de la franca „Federacio de la preslaboristaro“, kiuj oficiale aprobis propagandon de nia lingvo. eĉ ne atentante pri la vico de pli malgravaj sukcesoj inter la fremdlandaj socialistoj. en la lasta tempo ankaŭ la bohemoslava sociala demokracio okupas pli favoran vidpunkton rilate Esperanton. En la centra organo de la partio „Právo Lidu“ oni legadas jam notojn pri E. kaj ankaŭ la ceteraj samcelaj kaj regionaj gazetoj represas informojn pri E., mem felietonojn: „Polabský Obzor“. „Dělnické Listy“ en Wien k. a.) — La centra eduka institucio de la partio la „Laborista Akademio“ eĉ aprobis jam starigon de sia esperanta grupo. kies unua kunveno okazis la 19. II. en Praha; aliĝis ĝis nun 100 membroj, preskaŭ senescepte laboristoj. La kurso estos malfermita en marto sub gvidado de s-o J. Šídlo el Praha VIII Aliĝojn de socialistoj-Esperantistoj akceptas la „Laborista Akademio“ en Praha II., Hybernská ul. Lidový palác. — Pli granda disvastiĝo de E. havos sendube du rezultatojn: unue aprobon de E. de la internaciularo kaj de ĝia tutmonda kongreso kaj due kristaligon de esperantismo kiel de movado idea en direkto progresema. — Bonan rezultaton al laboro de novaj kunhelpantoj!

Československá sociální demokracie a Esperanto. Jest faktem nesporným, že stanovisko politických stran bude hráti důležitou úlohu v budoucnosti našeho hnutí. hlavně těch, které propagují internacionalism Proto jest potěšitelno, že po rozhodnutí dvoumilionové „Americké federace práce“ a francouzské „Federace

tiskárenského dělnictva", které oficielně schválily propagaci našeho jazyka, nehledě ani k řadě úspěchů méně důležitých mezi zahraničními socialisty, nejnověji také československá sociální demokracie zaujímá příznivější stanovisko k Esperantu. V ústředním orgánu strany, „Právu Lidu", čítáme již noticky o E. a rovněž ostatní odborové a krajinské časopisy otiskují o E. informace, ba i feuilletony („Polabský Obzor", vídeňské „Dělnické Listy" a j.). — Ústřední výchovná instituce „Dělnická Akademie" již schválila dokonce ustavení svého esperantského odboru, jehož první schůze konala se 19. II. v Praze; dosud přihlásilo se 100 členů, skoro vesměs dělníků. Kurs bude zahájen v březnu za řízení p. J. Šídly z Prahy VIII. Přihlášky socialistů-Esperantistů přijímá „Dělnická Akademie" v Praze II. Hybernská ul. — Větší rozšíření Esperanta bude míti patrně dva následky: předně uznání Esperanta internacionálou a jejím světovým sjezdem a za druhé krystalisaci esperantismu jako hnutí ideového ve směru pokrokovém. — Dobrý výsledek práci nových pomocníků! *C — h.*

Z CELÉHO SVĚTA.

Světový kongres Esperantistů v Antverpách 1911 (20.–27. srpen). Dosud přihlásilo se ke sjezdu, podle zpráv uveřejňovaných v Belga Esperantisto, 422 osob. Interesentům zasílá přípravný výbor potřebné vysvětlivky a pokyny, vkusně vypraveného „Průvodce po Antverpách" a j. Výbor právě uveřejnil seznam themat literárního konkursu: Historie Esperanta (as 20 str.; ceny 100 K, 50 K). Původní novela (12 str.: 50 K). Užitek Esperanta pro obchod; jak uvésti Esperanto do obchodních styků (5 str.; 50 K). — Službu průvodců městem budou zastávati jako na dosavadních kongresech strážníci: přes 100 strážníků a 16 pol. úředníků, kteří navštěvují za tím cílem kurs Esperanta, založilo svůj esp. spolek a a přidružilo se k mezinárodnímu esp. svazu policejnímu. — Ministerstvo Věd a Umění dalo k disposici kongresu po dobu 2 týdnů zasedací síň a všechny místnosti přízemí paláce „Ateneo". — Městská rada věnovala účelům sjezdu 3000 korun a slíbila sjezd všemožně podporovati. — V lidové knihovně antverpské zařazeno již na sto děl esp., které těší se značné pozornosti čtenářstva.

Povinné vyučování Esperantu zavedeno na všech školách ostrova **Samosu** zákonem č. 2342, který vydal vladař ostrova kníže Andras Emm. Kopasis dne 8. října 1910. „Greklingva Esperantisto" sděluje, že již ve většině škol bylo vyučování zahájeno. Dosud přihlásili se 23 učitelé. — Text zákona výše jmenovaného obsahuje též prohlášení, že všechen tisk orgánu Esperantského Spolku Samosského bude prováděn zdarma v úřadní tiskárně.

Nový úspěch Esperanta přivodil pokus provedený velikým denníkem pařížským „**Excelsior**": Original známého literáta Abela Hermanta byl přeložen Rusem, Angličanem, Italem, Španělem, Němcem a Esperantistou; po té převedeny překlady opět do francčiny. Při porovnávání takto získaných francouzských textů s originálem, poznalo se, že převod Esperantem byl nejpřesnější a že vystihl téměř doslovně původní text. Tento pokus jest nepochybný důkaz ohebnosti Esperanta jakožto jazyka vhodného i pro překlady. Pánům C. Bourletovi a C. Aymonierovi, kteří dokonale tento úkol provedli, jsme zavázáni velkým díkem. (*F. de Menil.*)

Poslanecký klub esperantský, založený 3. II. francouzským poslancem Justinem Godartem čítá již 40 členů; lze doufati, že parlament projedná již v nejbližší době návrh Cornet-Godarta o zavedení Esperanta do škol.

Jazykový výbor - **Lingva Komitato** - má nyní 151 člena, z nichž 28 Angličanů, 4 Čechy, 2 Finy, 3 Vlámy, 46 Francouzů, 16 Němců, 11 Španělů, 3 Hollanďany, 4 Maďary, 5 Italů, 1 Japonce, 4 Katalánce, 7 Poláků, 5 Portugalců, 1 Rumuna, 9 Rusů a 3 Švédy.

BIBLIOGRAFIO.

Gulliver en Liliputlando, esperantigis f-ino M. Inman; ilustrita de J. B. Monsell (62 pĝ. 11 × 18). Prezo 50 sd (K 1·20). London, W. Speaight & Sons, Fetter Lane E. C. La konata rakonto ornamita per 8 bildoj prezentas belan legajon por niaj junaj samideanoj kaj ankaŭ por ĉiuj, kiuj ŝatas amuzan kaj bone kompreneblan tekston. — Levis Carroll: *Aventuroj de Alicio en Mirlando,* trad. E. L. Kearney, M. A.; ilustrita de Brinsley le Fanu. Eld. British Esperanto Association, London S. W. (132 pĝ. 12 × 18). Prezo K 1·50 bind.

Librejo Kündig, Genève, Corraterie:

Ernest Naville: *La Devo,* trad. René de Saussure (152 pĝ. 12 × 16). Prezo K 2·10. Tipografie nekutima estas la anstataŭo de supersigno per punkto apud la tipo, ekz. ŝ: s˙. La presejo posedas ja supersignitajn tipojn. — Antido n-o 2. *Teoria ekzameno de la lingvo Esperanto* (124 pĝ. 12 × 18). Prezo 1 Sm (K 2·40). — Antido: *Resumo de la teorio Antido* (53 pĝ. 17 × 27). Prezo afr. 24 sd. (60 hel.). Ambaŭ traktajoj pruvas, ke la malamikoj de nia lingvo, kiuj ofte pretendas havi monopolon je scienco, forgesas ĉe siaj senĉesaj disputoj, ke ilia scienco ne estos direktodona al Esperanto, sekvanta por sia evoluo la vojon de praktika vivo. Ni parolis jam pri apero de „La logika bazo de vortfarado en Esperanto", verkita de la sama aŭtoro, kiu faris al nia afero per tiu ĉi verko tre valoran servon.

Esp. Centra Oficejo, Paris, 51. rue de Clichy:

Pri la transskribo de propraj nomoj. Raportinto Gaston Moch (89 pĝ. 16 × 25). Prezo 1 Fr. La subkomitato de la L. K. prezentas per tiu ĉi verko proponojn de s-oj Moch, Bein kaj Schröder pri la formoj de propraj nomoj, kies fina aprobo dependas de la provoj en la praktika uzado. — *Modela klasifiko de esperantaj bibliotekoj laŭ la sistemo de la decimala klasifiko uzata por la universala bibliografia repertorio.* Originale verkita de generalo Sebert, membro de la Franca Instituto (30 pĝ. 16 × 25). Prezo 50 ctm. La studajo de nia eminenta samideano interesos ĉiun Esperantiston, ĉar, prezentante novajn ideojn, ĝi povas esti informilo por la nacia preso. Ĉe tiu okazo ni atentigas pri la franca verko: *Emploi en bibliographie de la langue internationale auxiliaire Esperanto.* Paris 44, rue de Rennes, Bureau Bibliographique. — *La langue internationale auxiliare Esperanto* par M. le Général Sebert, membre de l' Institute. Extrait des Documents du Progrès, Avril 1910 (14 pĝ. 15 × 24). Prezo 25 ctm. —

Aldono al Plena Vortaro Esperanto-Esperanta kaj Esperanto-Franca de Emil Boirac, rektoro de Universitato en Dijon (sume 430 pĝ. en la tri kajeroj). En tiu ĉi lasta kajero troviĝas tabelo de la ra-

dikoj troveblaj en la Universala vortaro kaj en la Oficiala Aldono al U. V. Prezo de la tuta verko 9 Fr. afr. Ĉe Hachette & Cie, Paris. — *Sonĝo de Scipio* (Somnium Scipionis), laŭ la latina originalo de Marko Tullio Cicero esperantigis Hj. J. Runeberg. Helsingfors. Ilarejo Esperantista (22 pĝ. 10 × 16). Prezo 10 sd. — Ernest Archdeacon: ***Pourquoi je suis devenu Esperantiste.*** Avec préface de Henri Farman. Paris, A. Fayard, rue du st. Gothard (265 pĝ. 11·5 × 18). Prezo 2 Fr. Grava informilo verkita de famaj aviadistoj, kiu traktas detale en 14 ĉapitroj pri ĉiuj eblaj demandoj, kiujn propagandisto devas povoscii respondi; krom artikoloj pri la progreso de E., ĝia utileco, strukturo kaj historio ni trovas tie respondojn al ĉiuj dubonaskaj demandoj, ekz.: kial nenia alia skizmiga sistemo de l. i. superos E-on. defendantoj de E., publikaj institutoj kaj E. Ni konsideras tiun ĉi verkon kiel la plej gravan kaj legindan propagandilon. — ***Unuaj Agordoj.*** Poezioj de Wiktor Elski kaj Eska (94 pĝ. 9 × 14). Prezo 30 sd (75 h). Kolekto da originale verkitaj poemoj, kiuj-flue sonas. — ***Antverpeno kaj la sepa universala kongreso de Esperanto 1911.*** Gvidlibro (31 pĝ. 12 × 17), ornamita per 18 tutpaĝaj bildoj kaj tre belguste presita. Nemalhavebla de la kongresanoj — Venchieredo: ***Idilio ĉe la fonto.*** trad. A. Tellini, Bologna, Valescura 11 (32 pĝ. 13 × 19). Prezo 25 sd (60 hel.). Ĉarma, belstila broŝuro el konata kolekto „Esperanta Abelo“.

KORESPONDANTOJ. Adresoj de fremdlandaj korespondantoj (kun speciala cito pri kiu temo aŭ kiel — per leteroj, il. kartoj k. s. — ili deziras korespondi) estas enpresataj **senpage**. Ĉar tiu ĉi revuo ne estas tiom multe legata fremdlande kiel ĉi tie, estas publikigo de bohemaj adresoj sur tiu ĉi loko sensignifa. Al Bohemoj ni rekomendas, ke ili anoncu en esp. gazetoj en tiu lando, kie ili serĉas rilatojn. Ni atentigas, ke ne aperas plu de kelke da jaroj la adresaro de Zamenhof (la verko estus ja preskaŭ nekontrolebla pro sia amplekso). Aĉetu la nomaron de ĉiuj esp. societoj kaj delegitoj de U. E. A. (Esperantista Poŝkalendaro 1911. Prezo K 1·20) aŭ la Tutmondan Jarlibron de Centra Oficejo Esperantista (3 K). Jarlibron de U. E. A. ricevas ĉiuj membroj de tiu ĉi asocio senpage. Ĝi enhavas adresojn de mil delegitoj en ĉiuj landoj. Sendu K 1·25 al Ed. Kühnl, delegito por Praha (II. 2033) kaj vi ricevos la legitimacion de U. E. A. — *15. S-o Dr. A. Comoy, ***Luché-Prince*** (Sarthe) Francujo (al ĉiu resp.) — *16. S-o F. de P. Font Perxés, librovendisto. ***Barcelona,*** 4. st. Elisabets. Hispanujo (il. k., let., pri ĉiuj temoj, precipe pri bibliografio kaj bibliofilio). — *17. S-o J. R. Ortega, México, D. Y. ap. 139 bis (il. k.) *18. En ***St Lozovaja,*** Ekater. gub. Rusujo dez. kor. per il k. multaj samideanoj. Adresu al f-ino instr. R. A. Balabanova. — *19. Maski Harata, Kami-Osaka, 475, Ebaragun, ***Tokio.*** Japanujo (il k.) — *20. S-o Alfred Serève, 29. rue Louis Blanc, Hellemmes - ***Lille,*** France (kor. kun gejunuloj). — *21. S-o Arthur Kirchhübel, ***Spremberg i. S.*** 188, p. Neusalza. Germanujo (ĉiam resp., il. k., let., kolektas esp. gaz.).

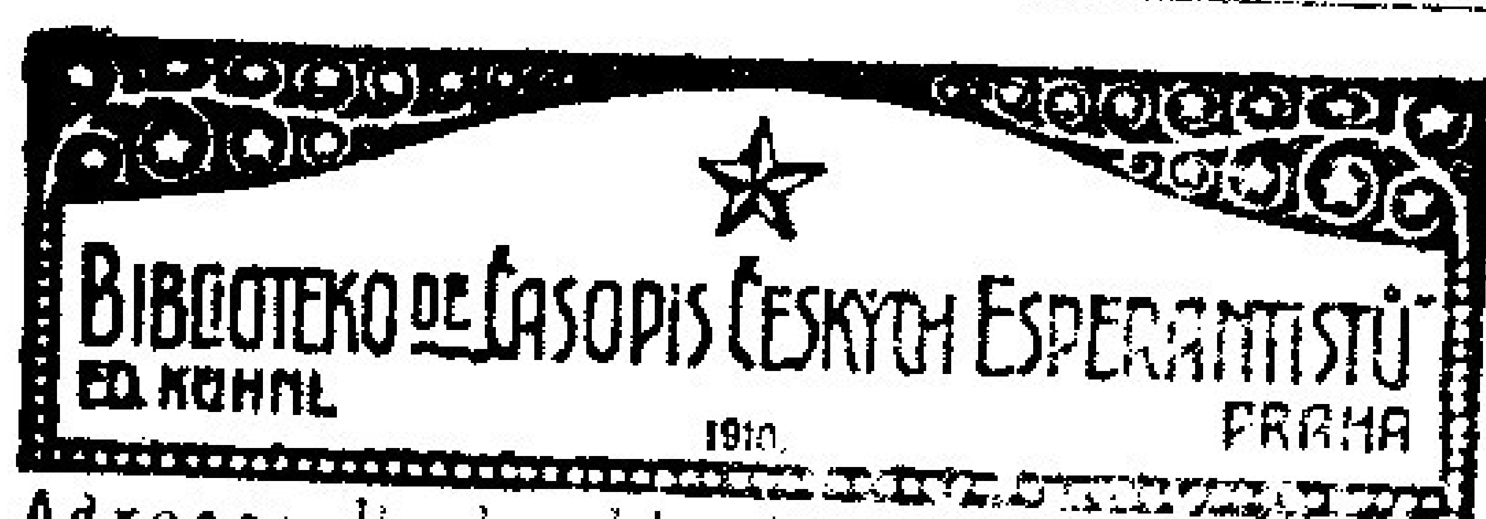
VIDU LA UNUAN LISTON EN LA **UNUA** N-o.

ONI PAROLAS EN ESPERANTO

ONI KORESPONDAS EN ESPERANTO.

En tiu ĉi rubriko ni presigos adresojn de firmoj, kiuj volas uzi (kaj uzas) por siaj komercaj rilatoj Esperanton. Ni petas, ke ĉiu firmo sendu al ni sian adreson. Laŭ ebleco ni ripetos ĉiam anoncojn de la firmoj, kiuj abonas nian revuon. Enpresigo **senpaga.** Samideanoj! Turniĝu ĉiam al ĉi tiuj firmoj kaj citu al ili tiun ĉi anoncon!

KAFO: Karel Kulík — Praha II., Václavské nám. 23.
ŠTOFOJ: St. Kynzl — Praha I. Staroměstské nám.
VINO: Šulc — Víno — Praha I., Karlovo nám.
ĤEMIA PURIGEJO: St. Záveský — Praha II., Václavské nám. 23.
DROGISTO: Šeremeta — Písek.
TEO: Maison Staněk — Praha I., Ferdinandova tř.
(Korekto: Anstataŭ Podhajský legu en la 1a n-o Pohorský, drogisto — Karlín, Královská tř. 6. Mateo-Import).

Adreso: Praha II. [illegible] ul. 7.

Prezo 75 ctm.

10 eks. Sm. 2.70

SHERLOCK HOLMES EN SERVO DE LA HISPANA TRONO.

KAFEJO „PALMOVKA"

en PRAHA VIII.

— **Esperantaj gazetoj.** —

Koncerto.

LA REVUO.

Monata literatura gazeto internacia kun konstanta kunlaborado

de **Dro. Zamenhof**;

ĉe Hachette & Cie., 79. Bd. St. Germain, Paris, kaj ĉe ĉiuj ĝiaj korespondantoj.

Jare 6 Fr. (2,75 Sm).

ZAMENHOF-KÜHNL:

FUNDAMENTO DE ESPERANTO.

(Mluvnice, cvičebnice, slovník)

ČESKÉ VYDÁNÍ. Cena 1 K. (**Topič** — **Praha.**)

OBÁLKY NA DOPISY (nové vydání) s českým informačním textem o Esperantu. 100 ex. vypl. za 1 K v kanceláři B. U. E.

K informaci ciziny o českém národě. Germana Pugno (otisk z „Nár. Listů", překlad do Esperanta). Cena 10 ex. 23 hal. vypl. Objednejte v red. Č. Č. E.

ESPERANTISTA POŜKALENDARO

1911.

(Red. Prof. dr. **S. Lederer.**)

La 4. eldono enhavas: dataron kun spaco por notoj, liston de esp. societoj kaj delegitoj de U. E. A., praktikajn tabelojn, artikolojn, enigman konkurson kun premioj (50 Sm).

Prezo K 1·20, afr. ĉe Möller & Borel, Berlin S. W. 68, Lindenstr.

POHLEDY S PODOBIZNOU DR. ZAMENHOFA. 20 ex K 1·10 vypl.

POHLEDY NA PRAHU s esperantským textem vydané Ústředním Svazem B. U. E. Serie o 20 různých obrazech K 1·10 vypl. (Vodičkova ul. 38.) Zasílejte svým dopisovatelům do ciziny tyto vkusné světlotiskové pohlednice!

Redakce Č. Č. E. žádá všechny přátele, aby jí sdělili adresy Esperantistů, jimž by mohla s úspěchem zaslati ukázkové číslo V. ročníku.

ESPERANTSKÉ NÁLEPKY.

50 kusů 30 hal. (Pro spolky v B. U. E. sdružené 1000 kusů 4 koruny.)

Podporujte hojným užíváním těchto nálepek propagaci Esperanta a náš Ústřední Svaz. Dávejte přednost českým výrobkům před cizími.

Kavárna „Union“ Kafejo

Praha I. Ferdinandova třída.

Středisko Esperantistů.

ESPERANTA LEGEJO. 30 časopisů esp. / gazetoj esp. **ESPERANTSKÁ ČÍTÁRNA.**

Ne forgesu viziti en PRAHA la sidejon de centra asocio „BOHEMA UNIO ESPERANTISTA“ en kafejo „UNION“.

Telefon 2957. **Fr. Davídek.**

Kdo si vypůjčil v knihovně redakce Č. Č. E. jakékoliv knihy, jest žádán, aby je laskavě během měsíce března odvedl. Redakce Č. Č. E.

Eldonanto: Ed. Kühnl. — Presejo de Národní tiskárna a nakl. JUDr. Edvard Jan Baštýř a spol. Praha.